

**HARAKATLAR STRATEGIYASI - HUQUQIY DAVLATNI
SHAKLLANTIRISHNING MUHIM ASOSI**

Urmanov Abdulaziz To'lamirzayevich

@urmanovabdulaziz3@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada mamlakatimizda jamiyatni modernizatsiya qilish jarayoni kechayotgan vaqtda siyosiy va g'oyaviy plyuralizm bilan yaxlit ijtimoiy voqelik sifatida namoyon qiladigan omillarini tadqiq qilish va rivojlantirish masalari ko'rib chiqiladi. O'zbekistonda fuqarolik jamiyati va demokratik huquqiy davlat qurishning ijtimoiy-huquqiy va milliy-mafkuraviy asoslarini yaxlit holda o'rganadigan falsafiy-huquqiy tadqiqotlar ko'lamini kengaytirish dolzarb masala ekanligi tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: Huquqiy davlat, "Yangi O'zbekiston", islohotlar, Harakatlar strategiyasi.

O'zbekistondagi huquqiy davlat qurish va fuqarolik jamiyatini shakllantirish borasidagi say'i harakatlarni yanada chuqurlashtirish, ularga hozirgi kun realliklariga mos sur'at baxsh etish uchun qator tashkiliy-huquqiy ishlar amalga oshirilishi zarur. O'zbekistonda amalga oshirilayotgan huquqiy davlat qurish vazifasi, o'zida jahon davlatlari bu masalada erishgan tajriba va saboqlari hamda o'zimizning taraqqiyotimiz xususiyatlarini mujassamlashtirgan holda amalga oshmoqda va bu jarayonlar orqaga qaytmas, muqarrarlik xarakteriga ega bo'lib bormoqda. Siyosiy sohada eng muhim vazifalardan biri, real, kafolatlangan so'z, matbuot erkinligiga erishish, jamiyat va davlat hayotini oshkoralikka asoslantirish, shu maqsadda xususiy ommaviy axborot vositalari tizimini tez shakllantirish, siyosiy erkinliklarni to'la kafolatlanishiga erishmog'imiz kerak. Mamlakatdagi mavjud ko'ppartiyaviylikni amalga, real, ishlovchi ko'ppartiyaviy tizimga aylantirish, bu vazifaning amalga oshishi uchun avvalo jamiyatda oshkorolik, haqiqiy so'z va matbuot erkinligi qaror topishi kerak.

"Huquq ezgulik va adolat san'atidir, u insoniyat manfaati uchun yaratilgan", – deya ajdodlarimiz barqaror va baxtli jamiyatni ta'minlashga qaratilgan huquqiy xulq-atvor qoidalarini o'rganishning chuqur funksional ahamiyatini ta'kidlaganlar. Uning sir-asrorlarini chuqurroq o'rganishga bo'lgan ehtiyoj turli davrlarda ham u yoki bu xususiyat kasb etib, kamaymagani bejiz emas. Ma'lumki, insoniyat madaniyatining ko'plab yutuqlarini to'plash qonuniydir, chunki odamlarning har bir avlodi tarjima vazifasini o'z avlodlariga o'tkazib, ularni himoya qilishga, ofat va ofatlarning oldini olishga harakat qiladi.

Insoniyat tarixi isbotlab turibdiki, har qanday xalq hayotidagi ma'naviy uyg'onish jarayoni milliy o'zlikni anglashga olib keladi, mamlakatning iqtisodiy va madaniy taraqqiyotini yangi bosqichga ko'taradi. Hammamizga ma'lumki, bunday juda kam uchraydigan ijtimoiy holat "Uyg'onish" - uyg'onish, qayta tug'ilish, rivojlanish deb ataladi.

Bugun O'zbekiston zamini ikki buyuk uyg'onish – Birinchi (Ma'rifat – IX-XII asrlar) va Ikkinchi (Temuriylar – XIV-XV asrlar) Uyg'onish davrining beshigi bo'lgan. Bu ilm-fanda isbotlangan va e'tirof etilgan tarixiy haqiqatdir. Ayni paytda mamlakatimizda yana bir muhim uyg'onish jarayoni davom etmoqda. Binobarin, "Yangi O'zbekiston", "Uchinchi Uyg'onish" so'zlari hayotimizda hamohang va ahillikda aks-sado berib, xalqimizni ulug' maqsadlar sari ruhlantiradi.

Bugun O‘zbekiston demokratik o‘zgarishlar, ulkan imkoniyatlar va amaliy ishlar mamlakatiga aylanmoqda. Men uchun bu jarayon islohotlarimizning eng katta samarasidir. Axir, maqsadning ravshanligi harakatlar natijalarining eng qimmatli o‘lchovidir.

Yangi O‘zbekistonning barpo etilishi shunchaki orzu emas, balki sub’yektiv hodisa, chuqur tarixiy asosga ega bo‘lgan, mamlakatdagi siyosiy-huquqiy, ijtimoiy-iqtisodiy, ma’naviy-ma’rifiy vaziyat taqozo etgan, asrlar talablariga to‘liq javob beradigan obektiv zaruratdir.

Yangi O‘zbekiston – dunyo hamjamiyati bilan do‘stona hamkorlik tamoyillari asosida rivojlanayotgan, demokratiya, inson huquq va erkinliklari yo‘lida umume’tirof etilgan me’yor va tamoyillarga qat’iy rioya qilgan holda, uning maqsadi erkin davlat, xalqimiz uchun obod va farovon hayot barpo etishdir.

O‘tgan qisqa tarixiy davrda amalga oshirilgan islohotlar tufayli erishilgan natijalar haqida ko‘p gapirmayman. Mahalliy va xorijiy ommaviy axborot vositalarida nufuzli davlat va siyosat arboblari, ekspert va tahlilchilarning bu boradagi fikrlari muntazam e’lon qilinmoqda.

Jamiyatimizdagi siyosiy-huquqiy, ijtimoiy-iqtisodiy vaziyat jadal o‘zgarib, hayotimizda yangi munosabatlar, yangi imkoniyatlar va qadriyatlar shakllanayotganini biz, O‘zbekiston fuqarolari hammadan ko‘ra ko‘proq his qilyapmiz. Xususan, “inson huquq va erkinliklari”, “qonun ustuvorligi”, “oshkoralik va oshkoralik”, “so‘z erkinligi”, “din va e’tiqod erkinligi”, “jamoatchilik nazorati”, “gender tengligi”, “mulk daxlsizligi” “ “Iqtisodiy faoliyat erkinligi” kabi fundamental tushunchalar va hayotiy ko‘nikmalar bugungi kunda haqiqatga aylanib borayotgan bo‘lsa ham muhim ahamiyatga ega.

Bir haqiqatni ochiq e’tirof etishimiz kerak: vaqt o‘tgan sayin islohotlar jarayoni yanada kengaymoqda, dinamik zamon oldimizga yanada katta vazifalarni qo‘ymoqda. Hayotning o‘zi bizga ko‘p narsani o‘rgatadi. Shuning uchun biz doimo qidiramiz. Izlanish bor joyda muvaffaqiyat bilan birga kamchilik va kamchiliklar ham bo‘lishi tabiiy.

Eng muhimi, “Amal – obod” deganlaridek, biz eng qiyin bosqichdan o‘tdik, ya’ni yo‘limizni aniq belgilab, buyuk ishlarga kirishdik. Hozirda faqat islohotlar yo‘lidan qat’iylik bilan borish va ularni izchillik bilan yakunlash zarur. Bu, albatta, oson emas, lekin do‘stlarimiz yetarli. Eng muhimi, keyingi yillarda ana shunday yirik va murakkab vazifalarni amalga oshirish uchun yetarlicha siyosiy-huquqiy, ijtimoiy-iqtisodiy, tashkiliy va tashkiliy asoslar yaratildi.

Mamlakatimizda davlat organlari faoliyatida ochiqlik va oshkoralik kundan-kunga kengayib bormoqda. Senator va deputatlar, vazir va hokimlar, barcha avlod vakillari fuqarolar bilan yuzma-yuz uchrashib, ularning talab va tashvishlari bilan nafaqat qog‘ozda, balki amalda ham ish olib bormoqda. Ya’ni, birinchi navbatda, davlat idoralari xalq uchun, har bir fuqaro uchun ochiq, ular bilan faol muloqot olib borilmoqda.

O‘zbekiston davlat mustaqilligiga erishishi tufayli fuqarolarning demokratik huquqi, erkinlik va burchlari yangicha tus oldi, yangidan-yangi nufuzli qoidalar, davlat, jamiyat va fuqarolar o‘rtasida yangicha munosabatlar vujudga keldi, ular asosida demokratik huquq, erkinlik va burchlar paydo bo‘ldi. Umuman aytganda, mustaqillik davrida huquqqa munosabat tubdan o‘zgardi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1.O‘zbekiston Respublikasining Konstitusiyasi.-T.:O‘zbekiston,2022.76 b.

2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining «O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha harakatlar strategiyasi to‘g‘risida»gi PF-4947-son farmoni / «Xalq so‘zi», 2017 yil 8 fevral
3. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. –T.: O‘zbekiston, 2017.–104b.
4. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. –T.: O‘zbekiston, 2017. – 488 b.
5. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. –T.: O‘zbekiston, 2017. - 48 b.